

David Castillo

Barcelona
no existeix

Editorial Empúries

Barcelona

© David Castillo, 2014

Primera edició: gener del 2014

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u.,
Editorial Empúries
info@grup62.com
www.editorialempuries.cat

Fotocomposició: Víctor Igual

Impressió: Egedsa

DIPÒSIT LEGAL: B. 257-2014

ISBN: 978-84-9787-925-5

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

El cel sobre el port tenia el color d'una pantalla de televisor sintonitzat en un canal mort.

WILLIAM GIBSON. *Neuromant*

Barcelona no existe
no recuerdo haber nacido
sí noción antes del parto

Mi madre no la hubo
aquel atraco al banco de esperma
no hay nadie
ni la compañía de la soledad en una ciudad
que, palabra, no existe... El resto del mundo
está lejos i la sangre fluye de las venas a
cada pinchazo. ¿I si fuera horchata la sangre?
Barcelona se cerró sobre sí misma i desapareció.
Lo habían conseguido. Los dejamos que se salieran
con la suya...

PERE MARCILLA. «Barcelona no existe»

SENSE VIDA PRIVADA

Els parpres, en obrir-se, varen fer un clac gairebé imperceptible, com si estiguessin enganxats a causa d'una pretèrita convivència amb les llàgrimes i la pols. Devien ser quarts de cinc de la tarda. O de sis, o de set. Els rellotges del vell apartament estaven morts. Només el de la cuina repetia un tic-tac inalterable que inundava tot el pis. Tant se valia. Em picava tot, però no tenia forces ni per rascar-me. Les partícules de pols es movien per l'habitació il·luminada pels rajos fràgils de sol de la tarda. Dormia envoltat de llibres vells, que ja no interessaven a ningú, antiguitats sense valor, en exclusiva per a excèntrics, llibres que ja no recollien ni els drapaires del centre. Tot un exèrcit de petits insectes els devorava pels marges. En una altra època, els fumigava. Ara em preocupaven més aquelles bestioles que no pas la majoria dels volums, sovint subratllats però que no recordava haver llegit. La col·lecció de figuretes de les lleixes havia substituït els colors llampants i la brillantor de la plata i el coure per un to somort, com si el temps les hagués erosionat fins a descolorir-les. Una d'elles, un buda asiàtic, era un record de la Carola, una noia

grassa i simpàtica, que em va seguir quan escrivia novel·les, fa una eternitat. L'única vegada que ens en vam anar al llit, l'endemà es va despertar a cop de pets. La visió del buda em va fer venir a la ment una onada de pudor de pets i el seu alè fètid.

Sense les ulleres no podia distingir res, només la massa dels lloms alineats, els colors dels quals s'havien confabulat per aconseguir semblar una superfície asfixiada, com si el temps els hagués unificat esmorteïts, desolats, abandonats, callats rere les figures capitanejades pel buda petaner. Una llum famèlica va passar a través de l'esclotxa d'un dels porticons. Vaig encendre la bombeta, però carregava prou diòptries com per no ser capaç de trobar ni la camisa. Vaig tornar a jeure, i vaig entrar ara en el son plàcid dels cinc minuts que et fan recuperar d'una extensa nit de resaca amb malsons. «Tot el que és difícil és violent, i tot el que és violent no dura». La frase s'havia repetit durant la vigília. Uns l'atribuïen a Lope de Vega, però estava segur que era de Gracián, barroca, sentenciosa, divagadora, amoral... Gracián. Vaig fer un intent de buscar-lo entre les lleixes, però vaig desistir. Si el trobés no sabia què dir-li, més o menys com a un vell amic de qui hem perdut la pista per pur desinterès.

Quan vaig engegar el sonotone, d'alguna casa veïna em van arribar els primers acords de l'harmònica de «Love me do», una cançó dels Beatles que havia estimat quan era un nen. El conjunt anglès va ser el primer que em va agradar, que recordi, conscientment. O eren els Rolling Stones? Qui ho sap! En qualsevol cas, els Beatles, els Stones i els altres eren

llavors l'únic estímul. Tota la resta, imposicions i obligacions absurdes. Una sèrie inacabable de tortures fins a trobar el moment màgic de sentir-los. Per què tantes matemàtiques i química? Per acabar ras-trejant quatre notícies que em poguessin posar el plat a taula... Els Beatles, els bonics i divertits Beatles, amb els seus serrells, es van reproduir fa moltes dècades arreu del món, a cada poble, a cada racó on un grup disposés d'unes guitarres elèctriques per assajar. Al meu mateix carrer, a poca distància d'on he anat a petar, hi havia com a mínim dos grups que els imitaven. De fet, quan era petit no sabia distingir els originals de les còpies. Vaig arribar a creure que la multiplicació de joves amb serrells i guitarres era un efecte semblant a la reproducció massiva dels Reis Mags. A cada cantonada hi havia un grup de Beatles, fins i tot als baixos del meu edifici. El problema era que no es deien George, John, Paul i Ringo sinó Pepe, Manolo, Oriol o qualsevol altre dels noms inclosos en el catàleg d'aquestes latituds.

Veure'ls tots iguals va ser el primer símptoma objectiu de la miopia que m'ha acompanyat fins a la vellesa, ara incrementada amb aquesta desagradable sensació de la conjuntivitis, sempre intempestiva malgrat que és crònica. Un només s'acostuma amb rapidesa al luxe. Les petites deficiències del cos són la realitat incòmoda de la vida. El canvi de posició al llit va evidenciar els efectes de la ressaca, però m'havia de moure. Si trobava les ulleres, berenaria alguna cosa i sortiria a escampar la boira. Hauria de trobar algun bo de l'economat oficial o dòlars il·legals, si no

tot es complicaria. I si d'alguna cosa estava fart, era de les complicacions, que apareixien amb més velocitat que els mosquits al començament de setembre, plagues que multiplicaven les epidèmies que assotaven la ciutat vella, sense acabar definitivament amb els androides que hi resistíem. A la cuina americana, quedava poca cosa comestible que pogués aprofitar. Vaig fer una cafetera amb el pòsit del cafè ja utilitzat i vaig trobar una galeta rànica a l'armari de sobre les aixetes rovellades de la pica. Estava tan buit que no hi entraven ni els escarabats.

Sobre el rentamans, el meu rostre era quasi tan vell com el mirall tacat per la humitat o les rajoles esberlades. Em vaig llançar una mica d'aigua del rajolí de l'aixeta i vaig intentar suportar una segona llambregada. En alguns moments pensava que em conservava bé als meus setanta-vuit anys, en altres el pessimisme s'abatia sobre les galtes solcades per unes arrugues tan profundes que semblava que les hagués llaurat un forçut. Abans de sortir, cada dia el mateix protocol: em ruixava amb repel·lent d'insectes per evitar les picades i les malalties. La recuperació de la vista va fer que m'adonés de la taca de sang al pantaló gris clar. El primer cop que em va passar em va agafar un atac d'histèria. Em vaig pensar que tenia una malaltia terminal, però va resultar que només era una pedra que em produïa malestar, a més d'una lleugera pèrdua de sang que em tintava l'orina. Podia anar fent fins i tot sense calmants, un bé escàs a la ciutat antiga.

El cel vermell dibuixava la silueta del Tibidabo des del carrer Sant Oleguer. El Tibidabo existia o era un record? O era Barcelona la que no existia? El vespre eclipsava miserablement la tarda quan vaig ficar-me al pati d'un descampat del que les autoritats consideraven «la zona segura». Sortir del centre implicava abandonar el so infernal dels generadors d'electricitat, que feien molt de soroll per la poca energia que produïen. El brogit permanent deteriorava encara més l'estat de decrepitud general. Les banderes estaven disposades per marcar els límits de les zones. Eren un híbrid entre la catalana i l'espanyola, que van ser fusionades quan els polítics governamentals, tots, van decidir unir-se —independentment d'ideologies— per mantenir els seus privilegis.

El centre era, més aviat, la part avorrida, la de la gerontocràcia, la de les putes malaltes, la de la corrupció com a únic argument per a la supervivència. Les restes de la classe política i la seva cort de fidels s'hi havia atrinxerat feia gairebé trenta anys i l'endogàmia els havia convertit en una tribu macilenta i decrepita. Fora del nucli de la Barcelona antiga, la resta no era gaire diferent, però el dogmatisme sobre l'ordre no resultava tan llefiscós com el dels organismes oficials, que dictaven des del centre però no arribaven amb prou força més enllà. Dictar i dictar, ordre i contraordre... Qualsevol intent de controlar els esperits del centre estava condemnat al caos.

Era l'única cosa que em feia sentir discretament còmode: el desordre. No entenia per què sempre,

des de la infantesa, m'havia fascinat la part de la ciutat més degradada, però era així. I sabent que era això el que m'agradava, m'hi recreava. Havia passat el final de la tarda vagarejant pel centre i tot continuava més o menys igual: una mica de brisa, una mica de xafogor i el moviment sincopat dels viants. L'estàtua de Colom havia perdut el braç que apuntava a Amèrica i ara l'anomenàvem «el manc» o «l'amputat». D'altres li deien «el cagat», per la quantitat de deposicions de les gavines, que l'havien fet tornar blanc.

La civilització havia sofert un cop tan gran com el de la caiguda de l'Imperi romà, però tothom es mantenia anestesià, amb les banderes justes per evitar més enfrontaments. Especialment nosaltres, restes d'una civilització d'aprofitats i de castrats, només preocupats pel campí qui pugui, per l'oi que anirem tan bé i altres frases que es reiteraven cada cop que dos dels supervivents del centre es trobaven i intercanviaven tres monosíl·labs. Aquí tots resultàvem sinistres: ancians, deformes i putes velles sovint coincidien en un sol ésser de tres components, amb les cames eixarrancades i les gepes que li feien acotar els caps, amb els quatre cabells camuflats sota perruques i perruquins antiquats. Érem una legió de proscrits que ens fèiem la il·lusió de sentir-nos importants, urbans, d'una ciutat cosmopolita. Foteses!

A molts dels que s'havien mantingut al centre se'ls podia reconèixer en l'oval de la cara les malformacions que els provocava l'alteració del greix a causa dels fàrmacs que frenaven les malalties del sis-

tema immunològic. Alguns medicaments encara estaven subvencionats per les autoritats, cosa que feia que part de la població no es mogués del centre. Era una forma d'addicció poc sofisticada. Dels retrovirals, molts dels habitants supervivents n'havien heretat la lipodistròfia, que se'ls dibuixava al rostre com si fos el tret facial d'una raça. Els antivirals, que havien salvat diferents generacions, també havien causat estralls entre la població, així com els contagis dels animals a través dels insectes, que aterraven en onades cada cop que bufaven els vents africans. O això ens deien, que provenien del sud. Havien estat més perniciosos que les plagues d'Egipte. Una curiosa secta de mutants havia convertit el centre, la ciutat antiga, en un fortí. El que passava a fora no interessava a ningú, a menys que suposés un perill per als de dins. La frontera, traçada bàsicament per la línia de les antigues muralles i les rondes, l'establien les patrulles de seguretat, un petit exèrcit d'ancians, amb escassa paciència i ganes de reivindicar-se fent-se els busca-raons. Si disparaven de manera arbitrària, no se'ls demanaven gaires responsabilitats. Ningú tenia clar qui pertanyia als diferents bàndols que intentaven controlar la ciutat, i tothom veia els altres com falsaris, ronyosos i gent de mal viure. El cert és que la ciutat era plena de perdularis, i els incidents sense testimonis s'atribuïen a les Milícies de la Joventut, odiades sense raó i que es carregaven les culpes dels desastres d'intramurs, on ells tenien vetada l'entrada. L'amenaça de la invasió que planificaven era una de les portades

setmanals fixes dels escassos diaris que sobreviuen al centre, també d'aquell on jo encara col·laborava, si hi havia sort.

Pràcticament ningú creia en la justícia. Els polítics havien passat de la corrupció més o menys tolerada a una corrupció integral. No puc negar que en aquest fangar em sentia a gust, però cada nit necessitava sortir, barrejar-me amb els teixits vius de fora, compartir el risc dels sense llei, d'una moral no tan condicionada per la hipocresia dominant. Mentre les patrulles que «protegien» imposaven l'ordre i els seus horaris dins del perímetre de la ciutat vella, la població, tant la de dins com la de fora, havia recuperat antigues vies de pas, on la policia i els mercenaris no tenien accés. Una immensa mediana de carrerons s'estenia per sota de la ronda Sant Pere, amb desviacions cap al carrer Trafalgar i el Portal Nou. Explicaven que es tractava dels túnels originaris que els habitants de Barcelona havien creat per trencar el setge borbònic del 1714. Comerciants, venedors de remeis casolans i milicians joves fent proselitisme de la seva causa ocupaven els espais minúsculs com si estiguéssim en una fira. Vaig comprar un protector dental i uns alls per foragitar mals esperits i donar gust als insípidos sopars que per força havia de devorar quan m'activava. Moure'm pels túnels m'estalviava les arbitrarietats de les patrulles i més d'una sorpresa, en cas que anessin beguts o drogats, cosa freqüent. A la zona de la plaça Tetuan vaig sortir per una escala del clavegueram i em vaig enfilar pel passeig de Sant Joan, patètica-

ment abandonat, amb molts arbres abatuts i els monuments enderrocats pel temps o les bretolades. El vent arrossegava bosses de plàstic negres, un presagi de les tempestes que periòdicament omplien la ciutat d'aigua contaminada després que uns sonats ataquessin els independentistes dinamitant el dic del Portal de la Pau.